

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Danielis Huetii Demonstratio Evangelica

Huet, Pierre Daniel

Parisiis, 1679

Caput sexagesimum tertium. Jesus pacificus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-16260

Ebr. 9. 15, & seq. Et ideo Novi Testamenti mediator est, ut morte intercedente, in redemtionem earum prevaricationum, qua erant sub Priori Testamento, recompensationem accipiant, qui vocati sunt aeterna hereditatis. Ubi enim Testamentum est, mors necesse est intercedat testatoris. Testamentum enim in mortuis confirmatum est: alioquin nondum valeret, dum non videt qui testatus est. Unde nec primum quidem sine sanguine dedicatum est.

Ebr. 10. 28, 29. Irritam quis faciens legem Moysi, sine ulla miseratione duobus vel tribus testibus moritur: quanto magis putatis deteriora mereri supplicia, qui filium Dei concavarit, & sanguinem Testamenti pollutum dixerit, in quo sanctificatus est?

Ebr. 12. 22, & seq. Sed accessisti ad Sion montem, & civitatem Dei viventis, Jerusallem celestem, & multorum milium Angelorum frequentiam, & Ecclesiam primitivorum, qui conscripti sunt in celis, & judicem omnium Deum, & spiritus justorum perfectorum, & Testamenti Novi mediatores Jesum, & sanguinis aspersione melius loquentem quam Abel.

Ebr. 13. 20. Deus autem pacis, qui eduxit de mortuis pastorem magnum ovum in sanguine Testimenti aeterni, Dominum nostrum Jesum Christum, aptet vos in omni bono.

CAPUT LXIII.

Jesus pacificus.

PSALM. 45. 9, 10. Venite, & videte opera Domini, quae posuit prodigia super terram; auferens bella usque ad finem terre. Arcum conseret, & confringes arma, & scuta comiburet igni.

Psalm. 71. 3, 7. Suscipiant montes pacem populo, & colles iustitiam Orietur in diebus ejus iustitia, & abundantia pacis, donec auferatur Luna.

Psalm. 75. 1, & seq. Notus in Iudea Deus, in Israël magnum nomen ejus: & factus est in pace locus ejus, & habitatio ejus in Sion. Ibi confregit potentias arcuum, scutum, gladium, & bellum.

Psalm. 84. 9, 11. Audiam quid loquatur in me Dominus Deus, quoniam loquetur pacem in plebem suam Misericordia & veritas obviauerunt sibi, iustitia & pax osculari sunt.

Psalm. 119. 7. Cum his qui oderunt pacem eram pacificus: cum loquebar illis, impugnabant me gratis.

Isa. 2. 4. Conflabunt gladios suos in vomeres, & lanceas suas in falces; non levabis gens contra gentem gladium, nec exercebuntur ultra ad praelium.

Isa. 9. 6, 7. Parvulus natus est nobis, &

MATTH. 5. 38, & seq. Audistis quia dicatum est, Oculum pro oculo, & dentem pro dente. Ego autem dico vobis non resistere malo: sed si quis te percussit in dexteram maxillam tuam, prebe illi & alteram: & ei qui vult tecum judicio contendere, & tunicam tuam tollere, dimitte ei & pallium: & quicunque te angariaverit mille passus, vade cum illo & alia duo.

MATTH. 11. 29, 30. Tollite jugum meum super vos, & discite a me quia mitis sum & humilis corde, & invenietis requiem animabus vestris. Jugum meum suave est, & onus meum leve.

LUC. 1. 79. Illuminare his qui in tenebris & in umbra mortis sedent, ad dirigidos perdes nosistros in viam pacis.

LUC. 2. 14. Gloria in altissimis Deo, & in terra pax hominibus bona voluntatis.

LUC. 24. 36. Dum autem hoc loquuntur, stetit Jesus in medio eorum, & dicit eis, Pax vobis: ego sum, nolite timere.

JOH. 14. 23, 27. Respondit Jesus, & dixit ei, Pacem relinquo vobis, pacem meam do vobis: non quomodo mundus dat, ego do vobis.

JOH. 16. 32, 33. Respondit ei Jesus Hoc locutus sum vobis, ut in me pacem habeatis.

filius datus est nobis, & factus est principatus super humerum ejus, & vocabitur nomen ejus, Admirabilis, consiliarius, Deus fortis, pater futuri seculi, princeps pacis. Multiplicabitur ejus imperium, & pacis non erit finis.

Ila. 11, 1, & seq. Et egredietur virga deradice Jesse Habitabit lupus cum agno, & pardus cum bædo accubabit; vitulus, & leo, & ovis simul morabuntur, & puer parvulus minabit eos. Vitulus & ursus pascentur simul, requiescent catuli coram, & leo quasi bos comedet paleas. Et delectabitur infans ab ube-

re super foramine aspidis; & in caverna reguli,

qui ablactatus fuerit, manum suam mittet.

Non nocebunt, & non occident in universo

monte sancto meo.

Ila. 40, 3, & seq. Vox clamantis in deserto, Parate viam Domini, rectas facite in solitudine semitas Dei nostri: omnis vallis exal-

tabitur, & omnis mons & collus humiliatur;

& erunt prava in directa, & af-

pera in vias planas: & revelabitur gloria

Domini, & videbit omnis caro pariter quod os

Domini locutum est.

Isa. 52, 7. Quam pulchri super montes pe-

des annuntiantis & predicanis pacem!

Ila. 53, 5. Disciplina pacis nostrae super eum,

Isa. 54, 10. Misericordia autem mea non

recedet a te, & fadas pacis mee non movebi-

ter, dixit misericordia tuus Dominus.

Ila. 55, 11, 12. Sic erit Verbum meum quod

egredietur de ore meo; non revertetur ad me

vacuum, sed faciet quicunque volui, & profe-

rabitur in his ad que misi illud: quia in le-

titia egrediemini, & in pace deducimini.

Isa. 65, 25. Lopus & agnus pascentur simul;

leo & agnus comedent paleas, & serpenti pul-

vis panis ejus non nocebunt, neque occident

in omni monte sancto meo, dicit Dominus.

Jerem. 33, 6, 9. Ecce ego obducam eis cicatricem, & sanitatem, & curabo eos: & reve-

labo illis depreciationem pacis & veritatis.

Ezech. 34, 25, 29. Et faciam cum eis pa-

ctum pacis, & cessare faciam bestias pessimas

de terra: & qui habitant in deserto, securi

dormient in saltibus Et non erunt ul-

tra in rapinam in gentibus, neque bestie terre

devorabunt eos, sed habitabunt confidenter abs-

que ullo terrore.

Ose. 2, 18, & seq. Et percutiam cum eis

fædus in die illa, cum bestia agri, & cum vo-

lucere celi, & cum reptili terre: & arcum, &

gladium, & bellum conteram de terra, & dor-

mire eos faciam fiducialiter.

Mich. 4, 1, & seq. Et properabunt gentes

multæ, & dicent, Venite, ascendamus ad mon-

tem Domini, & ad domum Dei Jacob: & do-

cebit nos deus suis, & ibimus in semitis ejus,

quia de Sion egredietur Lex, & verbum Do-

mini de Jerusalem: & judicabit inter populos

multos, & corripiet gentes fortes usque in lon-

ginum: & conciderat gladios suos in vomi-

Joh. 20, 21, 26. Dixit ergo eis iterum, Pax vobis Venit Jesus januis clausis, & stetit in medio, & dixit, Pax vobis.

Act. 10, 36. Verbum misit Deus filius Israël, annuntians pacem per Jesum Christum.

Rom. 5, 1. Justificati ergo ex fide, pacem habecamus ad Deum per Dominum nostrum Je-

sum Christum.

Rom. 10, 15. Quomodo vero predicabunt, nisi missantur? sicut scriptum est, Quam speciosi pedes evangelizantium pacem, evangelizantium bona!

Rom. 14, 17. Non est enim regnum Dei

esca & potus, sed justitia, & pax, & gaudium

in Spiritu sancto.

Eph. 2, 13, 14. Nunc autem in Christo Jesu, vos qui aliquando eratis longe, facti estis pro-

pe in sanguine Christi: ipse enim est pax nostra.

Eph. 6, 14. State ergo succincti lumbos ve-

los in veritate, & indui loriam justitiae,

& calceati pedes in preparatione Evangelii

pacis.

Philipp. 4, 7. Et pax Dei, qua exupe-

rat omnem sensum, custodiat corda vestra, &

intelligentias vestras in Christo Jesu.

Col. 3, 15. Et pax Christi exultet in cordi-

bus vestris, in qua & vocati estis in uno cor-

pore.

Ebr. 7, 2, 3. Deinde autem & rex Salem,

quod est, Rex pacis, sine patre, sine matre,

sine genealogia, neque initium dierum, neque

finem vita habens, assimilatus autem Filio Dei,

manet sacerdos in perpetuum.

res, & hastas suas in ligones: non sumet gens
adversus gentem gladium, & non discent ultra
belligerare. Et sedebit vir subitus vitem suam,
& subiit sicum suam, & non erit qui de-
terreat, quia os Domini exercituum locu-
tum est.

Mich. 5. 2, 5. Et tu, Bethlehem Ephrata, par-
vulus es in milibus Iuda; ex te mihi egredie-
tur qui sit dominator in Israël & eris
iste pax.

Nahum 1. 15. Ecce super montes pedes evan-
geliants & annuntiant pacem.

Agg. 2. 8, 10. Et veniet Desideratus cun-
ctis gentibus, & implebo domum istam gloria,
dicit Dominus exercituum & in loco
iste dabo pacem, dicit Dominus exercituum.

Zach. 3. 8, 10. Ecce enim ego adducam ser-
vum meum Orientem In die illa, dicit
Dominus exercituum, vocabit vir amicum suum
sabter vitem, & subter sicum.

Zach. 9. 9, 10. Exulta satus, filia Sion; ju-
bila, filia Jerusalēm, ecce rex tuus veniet tibi
justus & Salvator, & ascendens super asinam,
& super pullum filium asinam & loque-
tur pacem gentibus.

*De pace per
Christum Je-
sus parta, &
de concordia
animalium
Messiae tem-
poribus ab
Isaia promis-
ta, que, ut &
alia multa
ad Messiam
pertinentia,
allegorice in-
tellegenda in-
sunt.*

Thalm. Cod.
De Sabbatho.

Isa. 2. 2.
Mich. 4. 7.
Ila. 30. 25.

Tertull. libr. 3
contr. Marc.
cap. 5.

I. **D**E MONSTRAVIMUS supra in Propositione septima Judæos retulisse
ad tempora Messiae hæc Isaiae effata, quibus non hominum solum, sed
animalium quoque futuram inter se concordiam prænuntiavit. Hac ipsa vero Propo-
sitione nona, quam prosequimur, ad octavum caput in quo egimus de tempore
adventus Jesu, atque item in septima, ostendimus Judæos ac Judaïflantes quo-
dam Christianos, jam inde ab Hieronymi temporibus, hac κατὰ λεξινοῦ sumi voluisse:
unde validissimum adversus religionem Christianam telum cudere se posse rentur Ju-
daei, cum aiunt temporibus Jesu, quem Messiam esse volumus, neque habitaſſe lu-
pum cum agno, neque pardum accubuisse cum hœdo, neque ulla aurea hujus æta-
tis ad hanc diem apparuifle vestigia, proindeque nec Messiam fuisse Jesum. Nos ve-
ro hæc allegorice sumenda esse Rabbinorum ipsorum suffragio probavimus. Has
gregalium suorum inepias, alias rerum vices nato Christo expectantium, deridet R.
Moses ben Maimon, in Jad Chazacah, parte quarta, libro quarto, & docet lupum,
pardum, leonem, feraque hæc animalia, impiarum gentium esse simulacra; agnum
vero, hœcum, & virtulum, & manuetas pecudes, Iſraëlitas significare, quorum sum-
ma erit inter gentes pax & tranquillitas. Demum sic rationem concludit doctus ille Ma-
gister: *H.ec, & reliqua ejusmodi, qua de Messiae temporibus scripta extant, sunt Παραβολæ.* Ea quoque trahit non semel in allegoricum sensum R. David Kimchi. Fre-
quens itaque est in ore Judæorum R. Samuelis dictum, nullum discrimen futurum
inter tempora nostra, & tempora Messiae, præter regnum servitutem, hoc est præter-
quam quod regna omnia, excuslo regum suorum jugo, sub unius Messiae imperium
cogentur. Consulitor liber Sanhedrin, capite ultimo. Prædicti Isaia futurum Mes-
sie temporibus, ut *Omnis vallis exaltetur, & Omnis mons & collis humilietur, & sint præ-
via in directa, & apera in vias planas.* Nemo fanus sibi persuadeat, tunc ita complanatum
iri terræ sola, ut nulli penitus montes existant, cum hic ipse Isaías ac Michæas de
eodem Messiae ævo talia præcinant. *Et erit in novissimis diebus preparatus mons dominus
Domini in vertice montium, & elevabitur super colles.* Isaías quoque alibi: *Et erunt
super omnem montem excelsum, & super omnem collum elevatum, rivi currentium aquarum.*
Optime Tertullianus: *Alia species erit, inquit, qua pleraque figurate portenduntur per
enigmata, & allegorias, & parabolæ, aliter intelligenda quam scriptæ sunt. Nam & mon-
tes legimus defillaturos dulcorem, non tamen ut saporem de petris, aut defructum de rupibus spe-
res: & terram andimus latte & melle manantem, non tamen ut de glebis credas te unquam
placentas & famias coacturum; quia non statim aquilicem & agricolam se Deus reprobavit
dicens, Ponam flumina in regione stitenti, & in solitudine cedrum & buxum. Sicut &
predicans de nationum conversione, Benedic me bestie agri, sirenes, & filii passerum; non
utique ab hirundinum pullis, & illis monstrosis fabulosisque cantricibus fauila-*

omnia relatus est. Tum verissimam hanc doctrinam tuerit Apostoli auctoritate; qui legem bobus mesles terentibus os aligari vertantem, spectare ad nos docet; & per tram potum in deferto subministrantem, Christum signasse; & Abrahams filios duos, Testamenti utriusque symbola fuisse; & institutam a Deo, in rerum primordiis, societatem individuam viri & feminam, Christi & Ecclesie conjunctionem notare. Messiae certe spiritale regnum est, ut & evincemus in Parallelismo, & quæcunque eo pertinent, spiritalia fere sunt; & pax illa per Christum promissa & parva, animorum & conscientiarum pax est; pax etiam Deum inter & homines per Christum conciliata. Quocirca res ad Messiam spectantes, futuras esse spiritalias ac coelestes merito affleverat R. Juda in libro quem Aeternitatem Israëlis inscripsit. At proprium præterea & simplicem huic Isaiae prædictioni inesse sensum, supra a nobis ad octavum caput nonæ hujus Propositionis declaratum est: nam circa ortus Christi Jesu tempora pacem colebat orbis universus, & claustrum fuerat ab Augusto Jani Templum. Praecilla est, & omnem exceptionem respuit Hieronymi in hanc Isaiae prophetiam dissertatio; quarum enim a Judæis, ecquid virga, radix, flos, *κατὰ χόμην* hoc ipso loco sumenda sunt; an procedens ex ore Messiae virga terram percutiet; an oris sui spiritu noxiis sit interfector; an iustitia aut fide cingulum texeret, quo lumbos suos præcinctat. Quæ cum allegorice dicta esse fatendum sit, de sequentium sensu non præjudicium, sed plane judicium factum esse putandum est. Id patet vel maxime ex prædicto Aggai: *Et veniet Desideratus cunctis gentibus, & implebo domum istam gloria,* Agg. 2. 8, 10; dicit Dominus exercituum & in loco isto dabo pacem. Quæram a Judæis, an pax Templo secundo contingit, quod cereberrimis bellis appetitum, & postquam ab Herode fuit instauratum, funditus demum a Romanis excusum est. Falleatur profecto quisquis haec intellexerit *κατὰ δέξιων*. Ad allegoriam igitur recurrentem est, & dicendum pacem hanc significari, quam Jesus hominibus sanguine suo quæsivit, placato Deo, & hominibus conciliato, sedatisque conscientiae terroribus ac stimulis, quæ facinorofis hominibus teterimum bellum indicunt.

CAPUT LXIV.

Pax & securitas Discipulorum Jesu.

PSALM. 72. 3, 7. *Suscipient montes pacem populo, & colles iustitiam Oritetur in diebus ejus iustitia, & abundantia pacis, donec auferatur Luna.*

Psalm. 84. 9. *Audiam quid loquatur in me Dominus Deus, quoniam loqueretur pacem in plebem suam, & super sanctos suos, & in eos qui convertuntur ad cor.*

Psalm. 90. 1, & seqq. *Qui habitat in aedificio Altissimi, in protectione Dei celi commorabitur: dicit dominus, Susceptor meus es tu, & refugium meum: Deus meus, sperabo in eum. Quoniam ipse liberavit me de laqueo venantium, & a verbo aspero. Scapus suis obumbrabit tibi, & sub pennis ejus sperabis. Scuto circumdat te veritas ejus; non timebis à timore nocturno Non accedit ad te malum, & flagellum non appropinquabit tabernaculo tuo: quoniam Angelis suis mandavit de te, ut custodian te in omnibus viis tuis: in manibus portabunt te, ne forte offendas ad lapidem pedem tuum.*

Psalm. 111. 5, & seqq. *Iucundus homo qui miseretur & commodat, diffonit sermones suos in iudicio, quia in eternum non commovebitur confirmatum est cor ejus: non commovebitur, donec despiciat inimicos suos.*

Psalm. 118. 165. *Pax multa diligentibus legem tuam, & non est illis scandalum.*

MATTH. 5. 9. *Beati pacifici, quoniam filii Dei vocabuntur.*

Matth. 10. 12, 13. *Intrantes autem in domum, salutate eam, dicentes, Pax huic domui: & siquidem fuerit domus illa digna, veniam pax vestra super eam; si autem non fuerit digna, paz vestra revertetur ad vos. Et Luc. 10. 5, & seqq.*

Matth. 11. 29. *Tollite jugum meum super vos, & discite a me quia mitis sum & humilis corde, & invenietis requiem animabus vestris.*

Marc. 9. 49. *Habete in vobis sal, & pacem habete inter vos.*

Luc. 1. 79. *Illuminare his qui in tenebris & in umbra mortis sedent, ad dirigendos pe des nostros in viam pacis.*

Luc. 2. 13, 14. *Et subito facta est cum Angelis multitudine militia celestis, laudantium Deum, & dicentium, Gloria in altissimis Deo, & in terra pax hominibus bone voluntatis.*

Luc. 24. 36. *Dum autem hec loquuntur, stetit Jesus in medio eorum, & dixit eis, Pax vobis. Et Joh. 20. 19, 21, 26.*

Joh. 14. 27. *Pacem relinquo vobis, pacem meam do vobis; non quomodo mundus dat, ego do vobis.*

Joh. 16. 33. *Hac locutus sum vobis, ut in me pacem habeatis.*